

E-knihy na ZČU

BARBORA KATOLICKÁ, ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA – UNIVERZITNÍ KNIHOVNA

20. 4. 2017, SEMINÁŘ AKVŠ, VŠE PRAHA

E-knihy na ZČU – současný stav

- **Odborné e-knihy – celkem 1599 titulů**

- 1517 zahraničních (platformy Ebsco, ProQuest eBooks Central, MyiLibrary, Wiley, Science Direct)
- 82 českých (platformy Ebsco, ProQuest eBooks Central, eReading)

- **Licence:** vše jako **trvalý nákup** - zatím je pro ZČU nejvýhodnější

- zahraniční 1 SU, 3 SU; české 1 SU, MU

- **Financování:**

- z projektů (zahraniční e-knihy) - 97% titulů e-knih
- z rozpočtu Univerzitní knihovny (české e-knihy)
- z rozpočtu fakult (jednotlivé požadavky z fakult - cca 80 titulů ročně)

E-knihy na ZČU – současný stav

➤ **Výběr titulů:**

- dle požadavků vědeckých a akademických pracovníků z fakult (přístup do katalogu e-knih, pro každou fakultu folder na vkládání požadovaných titulů, stanoven finanční limit)
- dle návrhů akvizitérů Univerzitní knihovny (pouze české e-knihy)
- dle statistik využívání jednotlivých titulů za určité období (EBS – Evidence Based Selection)

➤ **Faktory, které hrají roli při výběru e-knih:**

- v souladu s projektem (oborově, udržitelnost)
- kvalita obsahu
- v případě dostupnosti titulu na více platformách rozhoduje: cena, bez DRM

➤ Propojení s doporučenou literaturou – týdenní export záznamů z Aleph do IS STAG

➤ Spolupráce s krajskou knihovnou v oblasti akvizice neprobíhá

➤ Překryvy titulů v rámci kolekcí řešit nemusíme, výběr jednotlivých titulů (kontrola duplicity ze strany knihovny)

Přístup k e-knihám (dostupnost, vyhledatelnost)

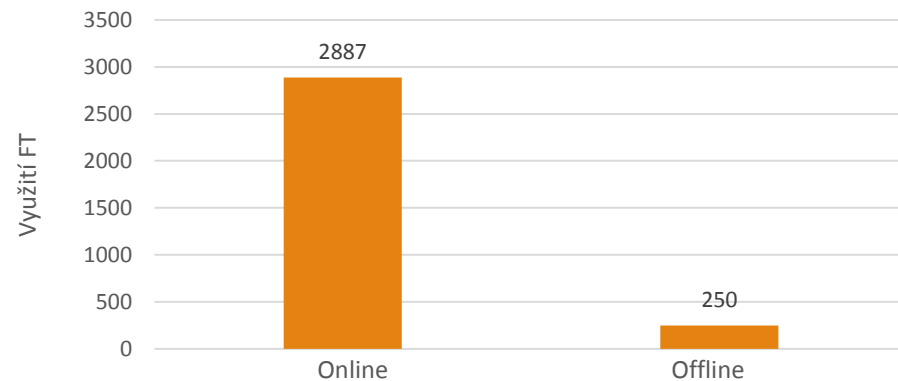
➤ Přístup:

- celý rozsah IP adres ZČU
 - autorizovaný přístup přes Shibboleth (Ebsco eBooks, ProQuest ebooks Central, eReading)
 - externí registrovaní uživatelé – pouze z počítačů v Univerzitní knihovně, nemají konto pro vzdálený přístup
-
- z jednotlivých platforem (Ebscohost, Ebrary, MyiLibrary, Wiley, ScienceDirect, eReading,...)
 - Online katalog Aleph (katalogizace všech e-knih)
 - Summon (Discovery system) - denní import záznamů z Aleph

E-knihy – Ebsco eBooks - statistiky

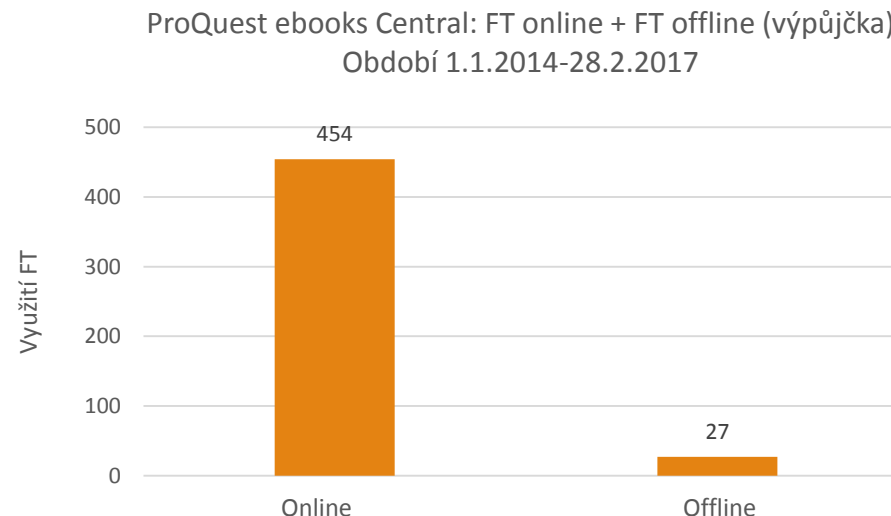
- počet titulů celkem: 1235 titulů
- platforma Ebscohost, bez poplatku; možnost stáhnout a tisknout do 100 stran
- online čtení + možnost stáhnout (vypůjčit) titul na 14 dní na mobilní zařízení
- možnost MVS: části e-knihy, které vzniknou exportem (vytištění nebo exportem do PDF, až 100 stran)

Ebsco ebooks: FT online + FT offline (výpůjčka)
Období 1.1.2014-28.2.2017

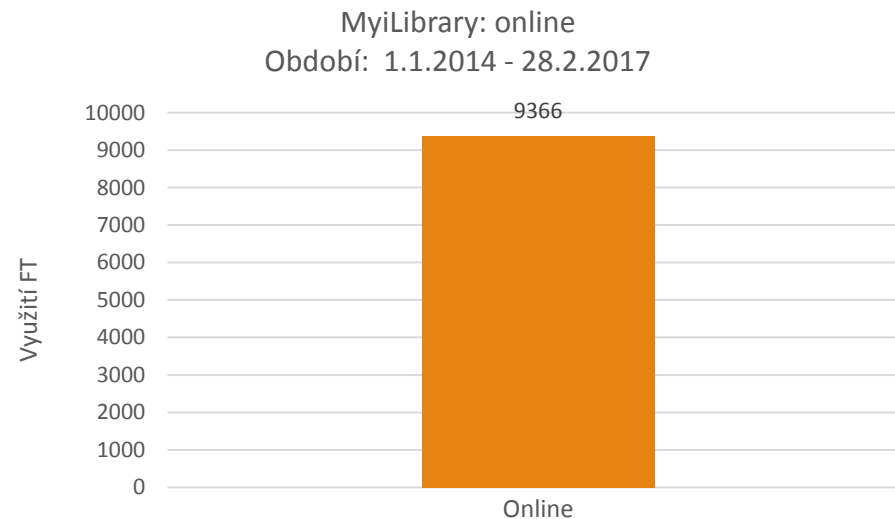
E-knihy – ProQuest ebooks Central - statistiky

- počet titulů celkem: 149 titulů
- online čtení + možnost stáhnout (vypůjčit) na 14 dní
- možnost stáhnout 15%, tisknout 30% z celkového počtu stran e-knihy
- roční poplatky za platformu 250 USD, pro členy konsorcia ProQuest STM v období 2015 - 2019 bez poplatku
- možnost MVS: občasné posílání části e-knihy

E-knihy – MyiLibrary - statistiky

- počet titulů celkem: 154 titulů
- obchodní model: trvalý nákup, pouze online čtení
- možnost stáhnout a tisknout 10% z celkového počtu stran e-knihy
- roční poplatek za platformu: 550 Euro, koncem roku 2017 přechází pod eBooks Central ProQuest

Problematické záležitosti e-knih

➤ **Veřejné zakázky:**

- v r. 2014 VaVpl projekt – chtěli jsme některý z DDA modelů → není možné vysoutěžit

➤ **Technické záležitosti:**

- ochrana DRM
 - Při stahování e-knihy ke čtení v režimu offline nutnost instalace Adobe Digital Edition a vytvoření AdobeID - nyní již vyřešeno, Adobe ID již není třeba (Ebsco)
-
- Při jednotlivých objednávkách z fakult přesvědčit objednatele o jiné než individuální licenci.
 - Na co dát pozor: u některých modelů Demand Driven Acquisition (EBS) přes agregátory jsou starší tituly e-knih, omezení DRM. EBS přímo s vydavatelem – aktuální tituly, většinou bez DRM.

Akvizice e-knih na ZČU – Jak dále?

- **Průběžně sledovat nové obchodní modely**, např.:
 - DDA (Demand Driven Acquisition) – moderovaná akvizice, otevřen přístup do všech titulů, po 5 min. online prohlížení přijde automaticky požadavek na nákup e-knihy na knihovnu a ta rozhodne, zda se titul koupí nebo ne (x PDA), autorizace přes Shibboleth
 - ATO (Access to Own) - po určitém počtu výpůjček přesun do režimu trvalého nákupu
- Pravidelně **zasílat nabídky nových e-knih dle oborů na jednotlivé fakulty**, výběr titulů dle požadavků z fakult
- Vytipovat **nejvíce půjčované tištěné knihy** → nákup e-knihy
- **Rozšířit dostupnost českých odborných e-knih**
 - z univerzitních vydavatelství Karolinum, MU, UP, ZČU
 - spustit a vyhodnotit pilotní provoz Flexibooks (cca 200 titulů)
 - jednání s dalšími českými vydavateli a poskytovateli o vhodných modelech (kvalitní obsah, přijatelná cena)
- **Propagace !!!**

Propagace e-knih

- webové stránky Univerzitní knihovny
- Facebook
- výuka, semináře
- letáky
- záložky u fondu
- reklamní spoty (informační obrazovky ZČU, spořič obrazovky)

Propagace e-knih – letáky, reklamní spoty

<http://knihovna.zcu.cz/elektronicke-informacni-zdroje/>

**SÁHNĚTE SI
PRO INFORMACE**

**ELEKTRONICKÉ
INFORMAČNÍ
ZDROJE**

IEEE Xplore Sage
JSTOR Cambridge Journals
Web of Science
ProQuest STM Scopus
HRAF Human Relations Area Files Oxford Journals
Nursing Ovid Science Direct
Ebsco
a další

špičkové
zahraniční
časopisy
a knihy

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA

Propagace e-knih – letáky, reklamní spoty

**Dárek od Univerzitní knihovny:
KNIHY NA CELÝ ŽIVOT**

Přihlaš se do eReading.cz
přes Shibboleth svým
univerzitním kontem

Otevři eStudovnu

Máš tam 14 titulů
společenských věd

Stáhni si je zdarma do PC
nebo čtečky

**Není to půjčka
je to dárek :-)**

Propagace e-knih – záložka u fondu

Propagace e-knih – záložka u fondu

Propagace e-knih – záložka u fondu

Propagace e-knih – záložka u fondu

Propagace půjčování čteček e-knih

Půjčujeme 4 druhy čteček • Knihovně Bos, Pedagogické knihovně a Filozofické a právnické knihovně
na 14 dní a možností prodloužení (Amazon Kindle 3G WiFi, eReading.cz First Edition a PocketBook PRO 963)
nebo speciálně iPad.
Na čtečkách je náhrada cca 400 knih.

Další informace najdete na: <http://www.knihovna.zcu.cz/ctesky.php>

E-knihy z Vydavatelství ZČU

- od r. 2016 na platformách Ebscohost a Flexibooks
- Ebscohost
 - anglické i české odborné publikace (ne skripta a sborníky)
- Flexibooks - <http://flexibooks.cz/zcu-plzen/>
 - odborné publikace, skripta, sborníky
 - pro prodej i výpůjčku

- E-knihy – volně dostupné - publikace zdarma ke stažení na: <http://zcu.cz/pracoviste/vyd/On-line.html>

Děkuji za pozornost.
